

GÖMÖR-KIS-HONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

Társadalmi, megyei és községi érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
 Erzsébet-tér 9. sz. Tompa Mihály-u. 9. sz.
 Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilvtár és egyéb felszólalás.
 Telefon-szám: 52. Telefon-szám: 52.

Felolvas szerkesztő:
GÁL ISTVÁN.
 Kiadó leltulajdonos:
RÁBELY KÁROLY.

Az előfizetés díja:
 Egész évre . . . 12 korona. — Félévre . . . 6 korona.
 Egyes szám ára: 24 fillér.
A hirdetés díja:
 Bármiféle adományok nyugtázása soronként . . . 30 fillér.
 Hivatalos hirdetések soronként . . . 75 fillér.
 Legkisebb hirdetés területe . . . 5 korona.
 Nyilvtár sorra . . . 1 korona.

A szerkesztőség kérésre nem ad vissza, helytelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kérik, hogy közleményüket pontosan jelöljék meg küldésük helyét, hogy megküldésük ne maradjon el.
 A kiadóhivatal hirdetését és nyilvtári közleményét csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

A 16-os honvédek hadikiállításának Rimaszombatban.

A szeptember leveleket sápasztó hangulata szétteríti szomorkodó fátyolát és virágok halmak meg, színek fakulnak el a világban. Jön az ősz, ez a szomorú, fáradt ember és megfogja mindenkinek a kezét s akinek szíve van, a szívét sem hagyja érintés nélkül. Jön az ősz és hosszabbak lesznek az esték, több a sötétség s a halk homályban puhább és melegebb érzések fakadnak elő.

Kedves dolog volt ebben a szeptemberi hangulatban megrendezni Rimaszombatban egy kiállítást, amely tele van emberi érzések és tragédiák levegőjével s amelyben jó elmerengeni csendes őszféle bandukoló délutánon s magunkba plántálni egy ezrednek dicsőséges történetét, amely lehet fényes és káprázatos, de amelyben mégis ott vibrál az elhullott emberi életek, fiatal akaratok és álmok, szerelmek és elporladt szívek melanchólikus szomorúsága épen úgy, mint odakünn, ahol a fák alatt sárgán pusztulnak el a nyáron kedvesen tánczó levelek . . .

Rimaszombat és mondhatjuk egész Gömör illő és szíves fogadtatásban részesítette ezt a hadikiállítást, amely a gömöri, zólyomi és nógrádi honvédek háborus emlékeit gyűjtötte egybe s amelynek kulturális és háborus műgyűjtési szempontján kívül gyönyörű célja az ezred özvegy- és árvaalapjának gyarapítása volt.

Ma bezáródnak a kiállítás izléssel és művészi érzéssel berendezett termei, ma vége van egy hétnek, amelyet ünneppé emeltek a tizenhatos honvédek minálunk s ehhez a záróakkordhoz hozzáfűztük a vármegye meleg szívdobbanását — Isten veletek 16-os honvédek, a dicsőségtök aranyos koszorujából ne engedjétek megtepní egyetlen rózsaszirmot se!

A hadikiállítás megnyitása.

A rimaszombati egy. protestáns főgimnázium épületében eddig a nemes emberszeretet melege élt: a Vörös Kereszt egylet kórháza volt benne elhelyezve. Most a tanév kezdetére újra a kultúra szolgálatába áll az épület, mert a Vörös Kereszt egylet négyévi ünnetlen működése után felhagy a kórház fenntartásával s visszaadja eredeti hivatásának a gimnáziumi épületet. — Mielőtt azonban bevonulhatott volna a fiatalos diákság a szívesedősen szokott falak közé,

egy nemes és háborus kulturális esemény játszódott le a gimnáziumi épületben, szeptember 8-tól 15-ig hadikiállítást rendezett ott a tizenhatodik honvédegylet.

A kiállítás megnyitását lelkes és szerves propaganda előzte meg. Az ezred történelmi osztályának finom izlésű és szilves vezetője: *Kun Bertalan* honvédtőzsnagy az orosz fogságból hazatért s a történelmi osztályhoz vezényelt *Márkus László* hadapróddal, kedves hírlapíró társunkkal együtt s a vármegye vezetőségének szíves támogatásával készítette elő a hadikiállítást, mely e hó 8-án, vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepélyes keretek között nyitott meg.

A kiállítás rendezését *Lukács Géza*né, *Putnoky Mór*iczné és *Samarjay János*né a gömöri társasélet és jótékonyági mozgalmak illesztésére vállalták el, akiket a rendezőség *Kutka István* alezredessel az élén fogadott a kiállítást magában foglaló épület kapuja előtt. Ott volt az ünnepélyes megnyitáson a város minden számottevő alakja, sőt a vármegye előkelőségei közül is többen. Ott láttuk *Putnoky Mór*icz főispánt, dr. *Fovet* Gyula alispánt, *Lukács Géza* nyug. főispánt, *Farkas Zoltán* kamarás, országgyűlési képviselőt, *Schöpf*lin 80. gyalogezredbeli alezredest stb. . .

Az épület első emeletének lépcsőházában gyülekezett a szépszámú közönség s itt várta be a védnökök bevonulását, amely után *Kutka István* 16-os honvédalezredes a következő tartalmas megnyitó beszédet mondotta:

„Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

A világháború kitörése óta először jelenünk meg vitéz III. zászolajunk szülőföldjén Gömör vármegyében. Ezredünk megbízásából és képviselőként hadikiállításunkat hoztuk el ide bemutatni.
 Az ezred parancsnokának, tisztikarának és legénységének üdvözlését tolmácsoljuk egyszermind hálás köszönetet azon szeretetért és meleg érdeklődésért, melynek több évben adta meghatározó és lelkesítő kifejezését e küzdelmes négy év alatt a vármegye közönsége.

Mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim!

Mindnyájan tudatában vagyunk annak, hogy ez a gigási küzdelem, mely immár 5-ik éve tombol Európa kulturától áhitott földjén, reánk nézve élet-halál harc! Megnyugvással és büszkeséggel mondhatjuk, hogy néplink az ő egyszerű, józan észjárásával szintén felismerte első pillanattól kezdve a helyzetet és fajunk egész lelkesedéssel, elpusztíthatatlan öserejével vetette magát a reménytelennek látszó harcba. Magtiszszerezte csekély számát, halomra döntötte az ijeszítő tulerővel támadó ellenség elbizakodott számításait és győzelmesen megvédelmezte országunk határait. Kozáklóvak nem tiporhaták le arany kalászos rónáinkat! Csak gazdáik jutottak át a Kárpátok bérczein, hogy mint foglyok műveljék kincsontó földjeinket.

A magyar katonai erények újra felvirágoztak ebben az emberfeletti küzdelemben is, világraszóló dicsőséget szerettek állami létünk egyik eddig igen lekicsinyelt szervének, a magyar királyi honvédségnek. Ugy érzem ebben a körben senki sem fogja e kijelentésem tapintatlan hivalkodásnak mondani. Hiszen, mint magyar ember beszéltek magyar férfiakhoz, magyar hősök anyáihoz, magyar vitézek testvéreikhez, hitveseihez, árváihoz.

Késő évszázadok, sőt évezredek nemzedékei fognak a mai hős véres viaskodásáról csodákat regélni és nekünk erkölcsi kötelességünk, hogy örökségbe hagyjuk az utókorra a nagy idők dokumentumait.

Gyűjtjük hát megvívott harcaink adatait, hogy megírhasunk honvédségünk részletes háborus történetét és gyűjtjük harcaink trofeáit, hogy utódaink lássák, mily eszközökkel, mily körülmények között, mily helyeken harcoltunk a világ minden részéről ellentünk hajtott tömegek ellen.

De nemcsak a jövővel szemben vannak kötelességeink, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, hanem a jelenlennel szemben is.

Gondoskodnunk kell elesett köztiteseink és altisztjeink szűkös viszonyok közé jutott családjaikról!

Ezredünk a háború első éve óta rakogatja össze a tisztikar és a legénység filléreit, hogy alapot teremtsen hadiözvegyeink és árváink istápolására.

Hadikiállításunk küszöbéről azt a kérelmet intéztük ma Gömörvármegye közönségéhez, hogy szerény kezdeményezésünket ismert áldozatkészségével támogatni kegyeskedjék.

Nemcsak jótékonyt gyakorolnak, ha ezredünk özvegy- és árvaalapját gyarapítani segítenek, hanem megbecsülhetetlen erkölcsi szolgálatot tesznek a veszélyben forgó hazának! Mert harcaink lelkét megacélozza a halálos veszedelmek közepette az a tudat, hogy a társadalom nem hagyja cserben elárvult családjaikat!

Egyesítsen tehát bennünket idebenn az országban a szolidaritás, minden társadalmi alakulat alapszemléje épűgy mint egybeforrasztott odákat a fronton, rang- és osztálykülömbőség nélkül a közösen ontott vér! Akkor legyőzhetetlenek leszünk!

Most pedig hálásan köszönöm Önöknek, mélyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, hogy megjelenésükkel ilyen fényes dísz kölcsönöztek mai ünnepünknek és megnyitóm az ezredparancsnokság nevében a 16-ik honvédegylet hadikiállítását!”

Az alezredesnek gyönyörű harctéri kitüntetései, markánsan katonás, határozott és mégis meleg tónusu szavai a honvéd hősiesség legerősebb hangulatával töltötték be a jelenlevők lelkét és szívből jövő éljenzés volt a katonai üdvözlésre adott válasz. Ezután *Putnoky Mór*icz főispán beszélt és megköszönte az alezredesnek s a 16-ik honvédegyletnek, hogy elhozták Gömörbe is a háborus trofeumok és emlékek gyönyörű gyűjteményét s a vármegye közönségének üdvözlését tolmácsolta. A közönség lelkesen éljenzett s szétszórt a kiállítási termekben.

A hadikiállítás termetében.

A beszterezébányai m. kir. 16. honvédegylet hadikiállításának főgimnázium épület (vőrákereszt körház) első emeletén 3. teremben és a megfelelő csarnok és folyosórészekben látható.

Ha végigtekintünk azon a számos festményen, rajzon, fényképen, amelyek reugeteg sokaságban díszítik a falakat, ha áttekintjük a sok zsákmány — és emléktárgyat: nehéz a választás, hogy melyikről írjunk előbb és milyen nézőpontok körül csoportosítsuk az egész tönkeleget?

De valamint a labirinthusból is kivezető utat mutatott az ókor messze évezredekben Ariadne fonala: úgy most is találunk ilyen vezető fonalat, amely eligazít a nézhető reugeteg tömegében. Ez az Ariadne fonala pedig a mi magyar hazaszeretettünk legyen, amely érdeklődő lélekkel, résztvevő szívvel tekint mindent amit ami 16-os magyar honvédek a világháború 4 esztendő vérvizárában gondol-

tak vagy tettek az első galicziai határharcoktól Breszt-Litovszk elfoglalásáig, vagy a Strypa parti küzdelmekig s az olasz hadjárat védő és támadó harczeitól kezdve az erdélyi határ fölmentéséig a román betörés alól.

Sok gondolat, sok érzelem fűződik ezekhez a tárgyakhoz és képekhez s az elgondolók és érzők jó nagy része ott nyugszik már kihűlt szívvel a harcstereken.

A léposóház csarnokába érve, a karrikatúrák egész tömege tekint reánk a falak magasságából, ezek az ezred tisztikarát ábrázolják 122 képben, végigvonulva a derékszögű folyosó falain. Sok ismerős arcot látunk közöttük, az előcsarnokban városi életünkben is van néhány jól sikerült kép, mint pl. Rimaszombat közlelmezési minisztere (Angyal István dr. aljegyző) vagy városunk főkapitánya (a 16 os tisztikar volt tagja) stb. stb. A sikerült karrikatúrákat *Füzesy Árpád* hadnagy rajzolta s bárkiről készít ott a csarnokban gyors fölvételt.

A falak embermagasságban eső részein kisebb nagyobb fotográfiák láthatók, amelyek az ezred különböző harcstereit örökítik meg mint Galiczia egyes helyeit, Breszt-Litovszkot, a Csobános és Magyaros erdélyi hegytetőket és ezertéle apróbb harcstéri jeleneteket látunk az illető helyekről.

Külön a folyosón is feltűnnek már itt-amott az ezred művészeinek rajzai és festményei, de a 3. teremben igazán szép számmal találkozzunk ilyenekkel s ezek között sok figyelemreméltót találunk, több elsdő is van közöttük s néhányának gazdája is akadt már.

Az első teremben I. Ferencz József király tiszagra foglalja el a főhelyet, a második teremben IV. Károly királyunk tiszagra körül csoportosulnak a képek. Mindkét szobrot *Ropper Péter* örvezető faragta.

A festőművészek közül a következők képeit láttuk:

Tichy Kálmán, akinek sok festménye, rajza, akvarellje látható, különösen érdekesek a zaporizsei erdei harc, Átkelés a Bugon, Rohm Ejjeli harc s. olajfestmények.

Kun Adolf tizedes rendkívül termékeny festő s az arcképfestésben mutatkozik kiválóan finomabb részletelésével, ámbar vannak tájfestési részletei is. *Sólyom Zoltán* hadnagy czeruzarajzokkal és akvarellel tűnik ki. Szépek *Lazeczky Rezső* hadnagy akvarelljei is, leginkább tájképek. *Kern Péter*től az ezred két legkedvesének olajfestésű arcképe látható. *Füzesy Árpád*, mint említettük, a karrikatúrák mestere. *Réz Géza* hadnagy orosz hadifogságban készült akvarelljeivel s rajzaival kelt feltűnést. *Tichy Gyula* csinos tollrajzokat állított ki. A többi művészek között ott szerepel még *Nyitrai Dániel*, *Hanula Pál*, *Sándor Móricz*, *Tóth Jenő*, *Boros Mór* egy-két képpel.

Az emléktárgyak és zsákmányok közt feltűnő az első teremben egy francia golyószóró amelyet a román harcstéren szereztek, van egy két aknavető, megvan a Strypa menti tábor egy részlete kicsinyített lövészárkokkal, segélyhelyek fából készített mintái. Láthatók különböző magyar és ellenséges fegyverek, srappellműhelyek, a mi 30 és teljes lövegünk összetört hatalmas csúcsa, vannak orosz, szerb, olasz és román tárgyak.

Érdekesek a bakaművészet kifaragott és mintázott készítményei s a 3-ik teremben látható: mi mindent visz egy kőkatona magával?

Mind ezeken végigtekintve belefáradhatsz a sok néznivalóba, pihenni aztán betérhetsz az előcsarnok mellett egy kis terembe, ahol a város szép ifjú hölgyei sütemény és frissítőt szolgálnak a hadi jótékony célra s emlékképeket és tárgyakat is vehetsz a hadiözvegyek és árvák javára.

Végül elmondhatod, hogy a 16 os honvédek kiállításra szépen sikerült.

A közigazgatási bizottság ülése.

Rimaszombat, 1918 szeptember 9.

A vármegyei közigazgatási bizottság szeptember havi ülése nagyobb jelentőségű esemény nélkül folyt le *Putnoky Móricz* főispán elnöklése alatt az elmúlt hét hétfőjén.

Az ülésen a választott tagok közül jelen voltak: *Farkas Zoltán*, *Marton János*, *Szeeman Endre* és *Szilárdy Béla*.

Az alispán szóbelileg jelentette be, hogy a vármegyei közigazgatásában jelentősebb változás nem történt s ezután a szakelődök tették meg jelentéseiket.

Az Országos Közlelmezési Hivatalt vezető miniszternek leiratát vette tudomásul a bizottság, mely leirat a bizottságnak azt a javaslatát, hogy az átvételi bizottságok úján megállapítandó terméskéleslegek a vármegyéből ne íranyittassanak el, hanem az alispán rendelkezésére bocsáttassanak, teljesíthetőnek nem találta.

Ezután a kir. tanfelügyelő, pénzügyigazgató s a többi referensek jelentései következtek, melyek közül megemlítjük, hogy a vármegye közegészségügye és állategészségügye a múlt hóban kedvező volt.

Hírek a gömöri közlelmezés és közellátás világából.

Közlelmezési miniszteri kiküldött. *Bárá Fischer Lajos* miskolci közlelmezési kormánybiztos *Rákossy Lajos* berzétei földbirtokost az egész vármegyére kiterjedő hatáskörrel miniszteri kiküldötté nevezte ki.

Podgyászvizsgálói kinevezés. A közlelmezési miniszter *Csiky Kálmán* rimaszombati rendőrbiztost megbízta a Rimaszombat vasúti állomáson eszközendő podgyászvizsgálatokkal.

Uj jegyeket kapunk. A szeptember végén lejáró cukor, kávé- és szappanjegyek helyett új jegyeket fog kiadni az alispáni hivatal közlelmezési ügyosztálya. Az új jegyek egyszerűbbek lesznek mint az eddigiek voltak és január végéig terjedő időre szükséges szelvényekkel lesznek ellátva. Értesüléstünk szerint a jegyek kicserélését a vármegyebeli kereskedők útján fogja keresztülvinni az alispán, aki a közlelmezési és közjegyzők, valamint a polgármesterek útján figyelmezteti a közönséget, hogy a régi és üresé vált jegyfüzeteket ne dobják el, mert ezek ellenében lesznek az új jegyek kiadva.

Újra lehet maronátront vásárolni. Az alispán újabb maronátront kiutaltat eszközölt s a maronátront egyes vármegyei kereskedők útján kapható. A szappanjegyeknek maronátrontra való beváltása a következő törvényhatóságoknál kereskedőknél eszközölhető:

Lefkovits Ferencz	Rimaszombat.
Derekas János	"
Gránát Dezső	"
Hekseh Bertalan	"
Kohn Adolf czég	"
Neumann Adolf czég	"
Markó Frigyes	Rozsnyó.
Schwarz Ferencz	Jolsva.
Krausz András	Dobsina.
Grünmann Árpád	Tiszoloz.
Tomesz Pál	Nagyőrce.
Rosenberg József	Tornalja.
Tannenbaum Bernát	Putnok.
Kóth Ábrahám	Putnok.
Schwarz Albert utódai	Pelszéz.
Fogy. szövetkezet	Feled.
"	Ratkó.
Garamvölgyi togy. egyesület	Pohorellavasgyár.
Reichmann József	Hanva.

Ezen kereskedők kötelesek mindaddig, míg a készlet tart, a szappanjegy fizeték (tehát nem az egyes kőhavi utalvány szelvények, de az utolsó két szelvényt tartalmazó egész jegyfüzetek) bevonása ellenében kgr-onként 1 korona 24 filléres ár mellett a maronátront kiszolgáltatni és pedig:

Az 50 gr.-os szappanjegyfüzetért	500 gr.-ot.
A 250 " " " "	1000 " "
A 375 " " " "	1500 " "

Ukrán cukor Gömörben. Értesüléstünk szerint a Cukorközpont Gömörmegyének most esedékes havi kontingensét ukrán cukorban utalta ki.

2300 pár cipő Gömörnek. A népruházati bizottság cipőosztálya az alispán rendelkezésére 2300 pár cipőt utalt ki a Gömöri cipőkereskedőknek. A cipők mind bőrtalpuak, de egy részük vászon regatta cipő, s így a közlelmezési és téli időnyre nem alkalmas. A cipőt aránylagosan osztotta el az egyes városok és járások között az alispán. A vásárláshoz szükséges utalványokat a polgármester, illetve főszolgabírók adják. Ez a cipőmennyiség most, amikor a cipőszükséglet megnövekedett, vajmi csekély, mert a lakosság 2 százalékának szükségletét sem elégíti ki. A cipők több helyre már megérkeztek s Rimaszombatban már díszítik is az egyik kirakatot apró, ragasztott talpu gyermekecipőkkel. Az árak nem magasak, de a minőség sem mondható elsőrendűnek.

Lefoglalt cipők. A rimaszombati rendőrkapitány egy kihágás során 10 pár cipőt foglalt le, mely mennyiséget az alispán a rimaszombati polgármester rendelkezésére utalt ki.

A gyufa lefoglalása és maximálása. A hivatalos lap közli a kormány rendeletét, amelylyel lefoglalja a gyufakészleteket és maximálja az árakat. A maximált árak kicsinyben való eladásánál a következők: svéd és rózsaszalonygyufa 8 fillér, 49 es rózsaszalony (parafin) gyufa 11 fillér, 56-os rózsaszalony (parafin) vagy kénese gyufa 12 fillér dobozonként, illetve tokonként. A gyufakészleteket a Gyufaipari Szövetségnek kell bejelenteni. 50.000 doboznál kisebb készlet nem jelentendő be. Kicsinyben való eladásnál egy-egy vendő egy alkalommal tíz doboznál több gyufát nem kaphat. A gyufa szállítása csak igazolvánnyal történhetik.

Kórház felosztás.

A rimaszombati Vöröskereszt kórház négy évi áldásos és a legszebb eredményekben gazdag működés után f. hó 10 ikén felosztattott.

A kórház működésének befejezése házas jellegű megható és bensőséges ünnepség keretében történt f. hó 10 én. Már reggel a katonák orvosi ellátásánál könnyelt szemekkel, hálással mondtak köszönetet a betegek a kezelő orvosoknak, ápolóknak és különösen a betegekkel szemben gyöngéd és odaadó működést kifejtett dr. *Zehery István* vezető kórházi főorvosnak. Majd délelőtt 11 órakor a kórházban levő 75 beteg az udvaron helyezkedett el s ott megjelentek: *Samarjay Jánosné* elnök, továbbá *Máriássy Lászlóné* alelnök és *Terray Istvánné* az ápolónők vezetői, dr. *Zehery István* főorvos és neje, dr. *Weinberger Rezsőné*, dr. *Kármán Aladár* felügyelő, dr. *Fuchs Izsó* beosztott orvos, *Marton István* gondnok, *Sédler Ida* az irodai személyzetrel és az ápolónők.

Az ünnepélyes bezárást dr. *Zehery István* vezető főorvos gyönyörű szép beszéde tette lélekemelővé. Alig maradt szem szárazon a megható szép beszéd alatt, melyben méltatta a kórház működését.

„A betegek utolsó csoportjának távozásával — ugymond — befejeztük teljes négy éven át kifejtett működésünket s a kórházat a nehéz helyzet s a fiatal generáció tanítási érdekeinek parancsából felosztattuk. Szenvedő katonáink érdekében fársdhatlanul, lankadatlan buzgósággal dolgoztunk s mintegy 10000 katonát ápolunk ezen idő alatt, soknak visszaadtuk egészségét, testi épségét és harcképességét; mintegy 1000 műtétet végeztünk s igyekeztünk minden tudásunkkal s a rendelkezésünkre álló eszközökkel szenvedő katonáink itt tartózkodását elviselhetővé, lehetőleg kellemessé tenni. — Sokféle — kedvező és kedvezőtlen — kritikát hallottunk ez idő alatt különösen tájékozatlan laikusok részéről, de azért nem kedvetlenített el bennünket, s nem csökkentette bizakodásunkat az avatatlank nem tetsző bírálat sem, mert hiszen ezzel szemben fellebbvalóink s a katonai parancsnokságok személyesen és írásban kifejezett elismerése, katonáink hálája, a statisztikailag kimutatott szép eredmény s különösen saját lelkiismeretünk nyugalma és a tisztelet öntudat a legbőségesebb kárpótlásul szolgálnak. Az elért eredmények igazolják, hogy szeretett hazánkunk s különösen vármegyénknek — melynek lakói boldogok voltak, hogy a harcstéren megbetegedett vagy megsebesült hozzátartozóikat itt a közelben megfelelő gondos ápolás alatt látták — igyekeztünk hasznos, jó szolgálatot tenni s méltán fogja el szorongó, fájdalmas érzés szívünket, mikor a mi derék földieinktől meg kell válnunk. Lelkünk mélyéből fakad az az óhajlás, bárha ez a kórházfelosztás immár a háborúnak is végét jelentené!”

Ezután teljes elismerést, hálát, meleg köszönetet mondott a vezető főorvos lelkes munkatársainak: az orvosoknak, az ápolóknak, de legkiváltképpen az érdemes elnöknek: *Samarjay János* nének, ki paratlan buzgósággal, egyszerűséggel, odaadással és áldozatokkal vezette a kórházat, majd elismeréssel szólt az ápoló és irodai személyzet munkásságáról s végül a betegekkel megilletődve és mélyen meghatóva vett búcsút, mire *Özikora* szakaszvezető a betegek nevében köny-

nyelve mondott hálás köszönetet az elnökönek és társainak s a vezető főorvosnak és az orvosoknak lelkiismeretes, nemes munkásságukért. A Hymnus elneklése után Bódy Béla tényképész megörökítette az ünnepélyes szép jelenetet s ezzel a kórház befejezte működését; s betegeket Miskolcra szállították a katonai tartalékkórházba, egyrészüket pedig átvette a vármegyei kórház.

Lapunknak, — mint a nagy nyilvánosság organumának pedig kedves kötelessége az, hogy a zajtalanul, a hangos reklámokat szinte aggódó nyugtalansággal kerülő kórház érdemes vezetői és munkatársai előtt az igazi, őszinte közérzetű hűség tolmácsai legyünk akkor, amikor a legnagyobb elismerést és hálát tolmácsoljuk. A négy éven át kifejtett nehéz, fárasztó és szép eredményekben gazdag munkássággal szemben a legkevesebb, amit nyújthatunk: a jól kiérdemelt köszönet és meleg hála, melyet velünk együtt sok ezer katona érez a kórház feloszlata pillanatában.

*

Ez alkalomból vettük a következő sorokat:

Egy háborús humanitárius városi intézmény zárta be kapuit az elmúlt héten, midőn a helybeli Vörös-Kereszt egyesületnek kisegítő kórháza elbocsátotta utolsó betegeit s ezzel a kórház feloszlott.

A nagyközönség háborús lelkesedése hozta létre az intézetet s vármegyénk akkori tevékenységéről s agitátorikus tehetségéről bizonyított főispánunk teremtette olyan nagyszabásúvá, hogy ötszáz betegnél is több nyerhetett benne ápolást és gyógyítást.

Fenntartásában is nagyban részt vett városunk intelligens közönsége, főleg annak lelkes honleányai, kik válllatva ajánlották fel gyöngéd kezük munkáját a nemes ügynek.

Ki sejtette akkor, — a háborús évek kezdetén — hogy ez a szent lelkesedés is el fog lángolni, hogy az érettnek vértüket ontott honfiaink, testvéreink sorsa hovatovább közömbössé lesz, hogy lassan-lassan még azok is eltávoznak a munkások gárdájából, kik több mint két éven át buzgón szolgálták a nemes ügyet??!

Bizonyára senki; de hisz nem is azért említettük ez itt fel, hogy pálcát törjünk az időközben kifáradtak felett, mert az önkéntes munkának is meg vannak az emberi természet által megvont határai s évek hosszú sorára kiterjedő önkéntes munka végzésére társadalmunkban csak kevés tag lehet berendezve, főleg amikor a háború nyomorúságainak napról-napra érzett fokozódása az otthonnak fenntartását is annyira megnehezíti!

Tehát ne érje gáncs egyiket sem azok közül, kik dolgoztak és áldoztak a humánus intézmény érdekében, sőt teljes elismerést és hálát érdemelnek meg a hazától s annak fiaitól!

Mennyire kimagaslik tehát azon néhány önkéntesen áldozó, munkás honfi és honleánynak érdeme, kik soha nem lankadó buzgósággal, minden önérdek nélkül szolgálták végig hűséggel a harctéri sebesült honfitársak gyámolításának szent ügyét!

Legyen ezeknek neve áldva e hazában!

Hogy voltak ezen intézménynek is némi árnyékos oldalai: ugyan ki tagadhatná! De van e társadalmi vagy állami intézményeink között csak egyetlen olyan is, melynek hibái ne lennének? De mily csekélységek ezek azon nagy és áldásos szolgálathoz képest, mit ezen intézmény itt, városunk falai között kifejtett? Ezért jogosulatlan azoknak már nyilvánított felsőhájtása, kik a kórház megszűnésében örömlüket találják.

Csak a szűkebb patriotizmus szemüvegén nézve is az ügyet: mennyi boldog örömet okozott, mennyi aggodást szüntetett meg — ha csak időről időre is — azok körében, kiknek gyermekeiket, férjeiket, rokonaikat sikerült ide a szűkebb hazába, saját megyéjébe, városába, közlőbe hozni, őket szemtől-szembe látni, gyógyulásukat lelkük vigaszával előmozdítani!

Lehet ezt párhuzamba állítani azon kisebb esinytevésekkel vagy károkozásokkal, miket a már lábbadozó, — az egészségnek és szabadságnak örvendő — fiatalság művelt itt-ott a város területén?

Avagy lehet-e emiatt elfelejteni azt a tényt, hogy létezett egy intézet városunkban, mely több mint tízezer betegét és sebesültét segí-

tett újra visszaszerezni a mindennél nagyobb kincsét: a jó egészséget?!

Ezért siralmára is volt a kórház feloszlatajának ténye, mert hiányzik belőle az a boldog tudat, hogy az intézmény többé már nem szükséges, hogy nem szorulnak többé reá értünk szenvedő honfitársaink, hogy itt van már az áldásos béke!

Adná a gondviselés, hogy a Vöröskereszt kórház megszűnése jelentse egyszersmind az ádáz pusztulásnak megszűnését is, hogy társadalmi egyesületeink foghassanak hozzá a háború által visszahagyott annyi sokféle társadalmi sebeknek behegésztéséhez! Ugy legyen!

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 12-én dr. Kovács László polgármester elnöklésével közgyűlést tartott, melyen a tisztviselőknél kívül jelen voltak: Benyó Béla, Grosinger Miksa, Fényes Sándor, Juraskó Jakab, dr. Kármán Aladár, id. Rábely Miklós, Stolcz Zsigmond, Sütő István, Szabó Elemér, Szabó József, Szentmiklóssy László, Szoyka Pál, dr. Rárósy Gyula, dr. Törköly József, dr. Veress Samu, Varga István, Zachar Gusztáv.

A közgyűlés az állami polgári leányiskola és az iparos tanonciskola 1917—18. évi számadásait és 1918—19. évi költségvetését jóváhagyta, a gyámpénztár 1918. évi II. negyedéről szóló vizsgálatkor felvett jegyzőkönyvet tudomásul vette s azt is, hogy a számvetői teendőket ellátásával ideiglenesen Konkoly István bízott meg. — A városnak a takarékpénztárnál, konzervgyárnál s a városfejlesztési r.t.-nál eszközölt részvényjegyzései jóváhagyattak s elhatározták az országos közigazgatási egyetbe való belépést évi 40 korona tagsági díj mellett.

Nagyobb vitát keltett a vásárok ügye s id. Rábely Miklós, Sütő István és Grosinger Miksa felszólalása után elhatározták, hogy az évi 6 országos vásárok egy napon át való tartását, a 6 havi állatvásárnak szombati napon való fenntartása és a törzskönyvezett heti vásárnak hetenkint egyszer, szombaton való megtartása iránt tesznek előterjesztést.

A vadásztársulattal kötött szerződés módosított, mert a szabadka-pusztai bérlet változás folytán a terület kissébedett, így az 1000 kor. évi bért leszállították 450 koronára.

A szabadka-pusztai bérlet e hó végén átadatik a földművelésügyi kormánynak s az átadáshoz a képviselőtestület Szabó Elemért küldte ki a maga részéről.

A városi közigazgatási alkalmazottak családi pótléka és beszerzési előlege s a díjnyokok háborús segélye állapított meg, majd a tisztviselőknek kedvezményes árú ta kiszolgáltatása (ürköbméterenként 10 kor. és 5 korona fuvar) határozatott el.

A tisztviselők előlépésére vonatkozó várakozási időt az állami és megyei tisztviselőkéhoz hasonlóan leszállították 3 évre s így 8 tisztviselő kedvezőbb előlépési viszonyok közé jutott, ami 2000—2600 korona különbözetet jelent a város háztartásában.

A vásári helypénz dijszabást a viszonyok változása folytán emelni kellett s mintegy 100 % os emelést határozottak el.

Béla József és gyermekei illetőségét megtagadták s végül a konzervgyár telek adásvételi szerződése mutattatott be; elhatározták, hogy a gyár mellett levő 1 kat. hold és 210 □ öl területet, mely az államut és a Nagyhid-utca között van, 54800 koronáért adják el a gyárnak.

Végül dr. Törköly József indítványára elhatározta a közgyűlés, hogy a 16 os honvédegyezred hadiözvegyei és árvái javára a most rendezett kiállítás alkalmából 500 koronát szavaz meg. Ezzel a közgyűlés véget ért.

Hírek és vegyesek.

A gömöri ref. egyházmegye rendes őszi közgyűlését f. hó 10-én tartotta Bánrévén Búzy Márton esperes és Lukács Géza ny. főispán e. m. gondnok kettős elnöklése alatt. Az esperes költői szárnyalású imája után a szokott érdeklődéssel tárgyalta le a közgyűlés a napi-rend 34 pontját, melyek közül több élénk eszmecserére adott alkalmat. A közgyűlést társasbód követte.

Az ág. hitv. evangélikusok egyetemes gyűlése. A magyarhoni ág. hitv. evangélikus egyház Budapesten e hó 11-én tartotta egyetemes gyűlését dr. Baltik Frigyes püspök és báró Prónay Dezső, majd az ujonnan megválasztott egyetemes felügyelő, báró Soly-mossy Lajos elnöklése alatt. Az ünnepélyes beiktatást Kápy Béla dunántúli és dr. Raffay Sándor bányakerületi püspökök végezték, mivel Geduly Henrik püspök ismeretes svédországi útján volt távol. Az ujonnan megválasztott felügyelő báró Prónay Dezső és Szent-Iványi Árpád között állott az ur asztala elé, hogy az egyetemes felügyelői esküt a szokásos formák között letegye. A közgyűlésen a magyarhoni református egyetemes egyház küldöttege is megjelent, az élén Balhazár Dezső református püspökkel, ki testvéries érülettel, meleg hangon üdvözölte az ujonnan megválasztott egyetemes felügyelőt. A beiktatási ünnepélyen s ezzel kapcsolatos egyetemes közgyűlésen meggyenkől is sokan vettek részt. Részből mint hivatalból tagok, részből mint kiküldöttek jelen voltak a világiak közül: Szent-Iványi Árpád kerületi felügyelő, Kubinyi Géza és Medveczky Sándor esperességi felügyelők, Szent-Iványi József kerületi jegyző, Radvánszky György és báró Hámos Antal egyházfelügyelők, dr. Fornet Gyula alispán, Madarász Pál számvetőségi elnök, Loysz Ödön főgimnáziumi igazgató, dr. Institoris Endre kerületi ügyész; az egyháziak közül: csetneki Gyürky Pál egyetemes nyugdíj-intézeti ügyvivő és Terray István főesperesek, Banczik Sámuel számvetőségi elnök, Hoznek Lajos, Bartholomaeidesz László, Zatyko János, Szlopovszky Károly és Palkovics Pál lelkészek.

Igazságügyi kinevezések. Az igazságügyminiszter dr. Eckerdt Zoltán sajszent-péteri kir. járásbírói joggyakornokot a vasvári és dr. Altdorfer István kassai kir. törvényszéki joggyakornokot a nagybányai kir. járásbíróihoz, dr. Fehér Gyula trencsényi kir. törvényszéki joggyakornokot a trencsényi kir. törvényszékhez jegyzőkké nevezte ki.

Orvosválasztás. Klenócson f. hó 12-én egyhangulag megválasztották közégségi orvosá dr. Geduly Árpád nyug. kincstári főorvost, Geduly Géza helybeli gyógyszerész fivérét.

Eljegyzés. Badiny György, Rozsnyó r.-kapitánya f. hó 8-án eljegyezte Badiny Jolánkát, néhai Badiny Gyula dr. ügyvéd leányát Rozsnyón.

Halálozások. Széles körökben őszinte részvételt kelt egy köztisztelőben állott matrona, a régi magyar uriaszonyok egyik prototypusa: felsőkubinyi és deményfalvi özv. Kubinyi Sándorné szül. okolicsányi Okolicsányi Mária f. hó 7-én 78 éves korában Várgedőn bekövetkezett elhunyt. Az elhunytban Kubinyi Bertalanné, özv. Gálóczy Józsefné és Kubinyi Zoltán várm. árvaszéki ünlök édesanyjukat gyászolják. A temetés f. hó 10-én ment végbe Guszonán. A családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Pöcher Alfréd gazdasz, Pöcher Gyula százados méntelep parancsnok testvéröccse f. hó 11-én hosszas betegség után városunkban 38 éves korában elhunyt. Rokonszenves, igen jó módorú, szerény fiatal ember volt, kit széles körben ismertek és szerettek. Bátyján kívül édesanyja: özv. Pöcher Ferenczné és kiterjedt rokonság gyászolja az elhunytat, kinek hült temetést f. hó 13-án helyezték örök nyugalomra.

Beiratások a főgimnáziumba. A helybeli egy. prot. főgimnáziumban a múlt héten, esütörtökön, pénteken és szombaton voltak a vidéki tanulók részére a beiratások. Ismét szép számmal jelentkeztek a tanulók s bizonyára előri a létszám a múlt esztendeit. A megnyitó ünnep holnap, szeptember 16-án lesz.

Megszűnik a nyári időszámítás. Holnap, szeptember 16-án megszűnik a nyári időszámítás és ismét életbe lép a rendes zónaidőszámítás, vagyis az órák egy órával hátramaradnak a nyári időhöz képest.

Ajánlat felbontás. A városi polgármesteri hivatalban f. hó 12-én bontotta fel hivatalosan a bizottság a Méhes- és Kurincz-pusztai rönkökre beadott három zárt ajánlatot. A legmagasabb ajánlatot Braun Sándor helybeli eszetgyáros adta be. (90 korona köbméterenként.)

Eladó kőház.

A Szijjártó-u. 8-ik szám alatt lévő kőház, a hozzátartozó mellékkeliségekkel együtt eladó.

Árverési hirdetés.

Dobsina r. t. város ajánlati versenytárgyalás útján eladja a városi gőzfűrészen az 1918. év márczius hó folyamán termelt fűrészárut a következő méreteken és választékokban:

I. o. lécz- és heveder áru ca	42 m ³
II. o. lécz és heveder áru ca	10 "
Luczfenyő:	
a) piaczképes áru ca	130 "
b) selejtes áru ca	175 "
Jegenyefenyő:	
a) piaczképes áru ca	285 "
b) selejtes áru ca	110 "
Rövid áru ca	12 "

Összesen fűrészáru ca 764 m³

Szöllőkaré: I. oszt. 160 cm. 7920.

" 144 cm. —

" 127 cm. 768.

II. oszt. 160 cm. 55096.

" 144 cm. —

" 127 cm. 8016.

Bányarovátfa 8000.

Az áru a piaci méreteken megfelelően termeltetett, még pedig a rendez fűrészáru egy a piaci, mint a selejtes áru 380, 475 és 570 m. hosszúságban; 12, 18, 25, 31, 37, 50 mm. vastagságban, a szélességi osztályok pedig, amelyek egyúttal áruosztályok is, illetve amelyek szerint külön lucz és külön jegenyefenyőre nézve piaci és selejtes áru szerint az árak az ajánlatban feltüntetendők, a következők:

a) Léc- és hevederáru: tekintet nélkül, hogy lucz- és jegenyefenyő 37, 44, 50, 77 és 103 szélességben és a szokásos vastagságban.

b) Luczfenyő, deszka és padló: 104 mm. szélességből bezárólag 140 mm. szélességig, 150 mm. szélességből bezárólag 220 mm. szélességig,

230 mm. szélességből bezárólag 311 mm. szélességig.

c) Jegenyefenyőnél: 104 mm. szélességből bezárólag 220 mm. szélességig,

230 mm. szélességből bezárólag 311 mm. szélességig.

A rövidáru 160, 190, 250, 280 cm. hosszban és a rendez lécz és deszka szélesség és vastagságban van kitermelve.

Szöllőkarók: I. oszt. 127, 144, 160 cm. hosszúságban 25 mm. négyzetben élre fűrészelve vannak kitermelve és 50 darabban csomóba kötve és meghegyezve.

II. oszt. fenti hosszúságban, de egész hosszúságban egyenetlenek és kifutó véggel bírnak.

A bányarovátfa 120 cm. hosszban szélességekben termeltetik.

A zárt írásbeli ajánlatok, melyekhez 20000 kor. bántópenz csatolandó, folyó évi szeptember hó 25-én d. e. 10 óráig nyújtandók be alulírott polgármesteri hivatalhoz, ahol az ajánlatok azonnal fel fognak bontatni.

A városi előljáróság fenntartja magának azon jogot, hogy a beérkezett ajánlatok közül szabadon választhat, sőt az árverés eredményétől teljesen is eltekinthet.

Azon vevő, kinek ajánlata elfogadtatik, köteles az erről szóló értesítés vételétől számított 8 nap alatt az árut helyt, Dobsina fűrésztelep átvenni.

Minden ajánlattevő ajánlatában köteles ki nyilatkoztatni, hogy a részletes árverési feltételeket ismeri s azoknak magát aláveti, amennyiben ezektől eltérő avagy későbbben beérkezett ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

A részletes árverési feltételek a városi erdőhivatalnál tekinthetők meg, kívánatra 5 korona másolási díj megküldése mellett azok bárkinek megküldetnek.

Dobsina, 1918. évi szeptember hó 11-én.

Dr. Langhoffer László,
polgármester.

Árverési hirdetés.

Schultheisz Jenő abafalvai gazdaságában a bérlet megszűnése folytán, különféle gazdasági eszközök: gépek, cséplőgarnitúra, igás szarkerek, marha mérleg stb. szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor kezdődő önkéntes árverésen el fognak adatni. Vasuti állomás **Bánrévén**, átszállva **Abafalva órház**.

Apolló-színház.

A lefolyt hét szerdáján Henny Porten egyik legsikerültebb alkítása került bemutatásra a „Néma szívek” című drámában, szépszámu közönség előtt. Szombat vasárnapra a „Vasgyáros”, Ohnet világhírű színműve van kitűzve, a főszerepben Berky Lillivel. — További műsor: Szerda szept. 18. „Eszményi nő”, drámai játék a nagy időkből. Irtá: Baro Korff és Marischka Ernő. — Szombat-vasárnap szept. 21—22-én „A szamar bőr” Honoré Balzac regénye filmen. Főszerepben: Alwiss Neusa.

Gläser Hugó illatszertára

Rimaszombat, Deák Ferenc-utca 2-ik szám alatt, (Hungáriával szemben.)
Eredeti illatszerrel díszes üvegekben és kimerve. Szájvizek, fogkefék, haj- és ruhafelek, fésűk és hajszettok. — Manikűr és tolette garnitúrák. — Önbortva felvétel és kitűző pengék. — Pipere szappanok. Mosdó szivacsok. Penderék. Készítmények. — Gumi különlegességek. — Betegápolási és háztartási cikkek. — Összes kozmetikai újdonságok nagy választékban. — Szolid és pontos kiszolgálás. — Ruhafestők minden színben kaphatók.

12 szép, finom bordűrös törülköző 2 vég jó vászonért kicserélhető.

Tudakozódhatni: nagyszabosi postahivatalban Bencskonfal.

Eladó ház.

A Hunyady-utca 15-ik szám alatt lévő ház, mely áll 5 szoba, konyha, mosókonyha, élelőkamra, 3 pincze helyiségből, nagy konyhakerttel, a hozzátartozó melléképületekkel együtt eladó. — Cím a kiadóhivatalban.

Czipőfelsőrészeket készít

legdivatosabb szabás szerint és legolcsóbb árban: Nagy Emil, Szijjártó-u. 44. sz. alatt.

PÁLYAZATI HIRDETÉNY.

A Patnoki Takarékpénztár R.-t. pályázatot hirdet irodaszolgái állásra.

Pályázhatnak hadirokkantak is. Pályázatok az igazgatósághoz intézendők.

Egy ebédlő luszter eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

Hirdetés.

5080. Tan. sz. — A Rimaszombat r. t. város tulajdonát képező s a Rimaszombati 516. számú telekjegyzőkönyvben 985. helyrajzi szám alatt felvett, az Erzsébet téren fekvő egyemeletes u. n.: **Kaszinó-éptületnek** összes melléképítményeivel együtt leendő eladását Rimaszombat r. t. város képviselőtestülete 4641/918. kgy. számú véghatározatával elhatározta.

Az ingatlan kikiáltási árát a képviselőtestületi közgyűlés 170000 koronában állapította meg; a kikiáltási áron alul az épület eladni nem fog.

Az épületek helyiségei jelenleg bérbe vannak adva és a vevő tartozik a bérleti szerződéseket, úgy amint azok jelenleg a város és a bérletk között fennállanak, az azokban foglalt összes jogokkal és kötelezettségekkel teljes joghatályal átvenni. — Az eredeti bérleti szerződések a polgármesteri hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az emeleti helyiségeket s a hozzájuk tartozó melléképületeket bérlet vármegyei kaszinó bérlettel bérlet szerződésben megállapított bérösszeg fenntartásával azonban csupán 1920. évi május hó 1-ő napjáig terjedő joghatályal száll át a szerződésben meghatározott egyéb feltételek mellett a vevőre.

A kellően felbolygandó zárt írásbeli ajánlatok 1918. évi szeptember hó 21-ik napjának déli 12 órájáig Rimaszombat r. t. város polgármesteri hivatalához nyújthatók be.

Az ajánlat benyújtásával egyidejűleg a kikiáltási ár 10% a, vagyis 17000 korona a városi pénztárban letétbe helyezendő s a pénztári elismervény az ajánlathoz mellékelendő.

A beérkezett ajánlatok felett a képviselőtestületi közgyűlés a törvényhatósági bizottság jóváhagyásától feltételezetten szabad belátása szerint dönt. — Fenntartja a képviselőtestület azon jogát, hogy esetleg valamennyi ajánlatot elutasíthasson vagy újabb versenytárgyalást hirdethessen.

Rimaszombat, 1918. évi szeptember hó 9-én.

Dr. Kovács, polgármester.

Kefegyökereit, lószórt, sertét legmagasabb árban veszünk.

Czirokseprőt

ajánlunk (kötelezettség nélkül) legjobb minőségben legkevesebb 10 db. vételnél:

1. sz. 2 varrásu	4'80 K.
2. " 3 " "	5'60 "
3. " 3 " "	6'40 "
4. " 4 " "	7'20 "
5. " 4 " "	8'— "
Fényezett nyéllal	8'60 "
Ruhaseprőt (3 varrásu)	4'80 "

Surolókefét

czirokból				prima gyökérből			
piskóta forma	1. sz.	K.	2'—	piskóta forma	1. sz.	K.	6'50
" "	2. " "	"	2'40	" "	2. " "	"	8'50
" "	3. " "	"	2'80	" "	3. " "	"	9'50
egyenes	4. " "	"	2'80	egyenes	4. " "	"	10'—
" "	5. " "	"	3'—	" "	5. " "	"	10'50

Balassagyarmati

Czirokseprő, ecset, Kefe- és Faárugyár R.-T.

Ugyanott gyakorlott kefekötő munkások felvétetnek.